

все още беше сред престижните занимания, които даваха сигурна работа и добър обществен статус, особено за човек, принадлежащ към ромското малцинство.

Инженерно-техническите и икономическите кадри принадлежат към средното и по-новото поколение роми, които започнаха да разчупват установената традиция за предимствено усвояване на хуманитарни професии. Символично са представени специалистите в областта на изкуствата, правото и медицината. Последните определено са представители на по-младото поколение, което завършва своето висше образование през първите години на прехода.

Присъствието на близо 7% студенти от ИЛ е добра предпоставка за разсъждения по посока на това, че след 1989 г. процесите на движение от патриархалната традиция към модерността в ромската общност не само не са прекъсвали, но и че се търсят и нови пътища за развитие и утвърждаване.

Таблица 4, за разпределението на изследваните първопроходци по **завършена степен на образование** илюстрира извода, че не само в близкото минало, но и в наше време все още пътят на момичето от ромски произход към по-високите степени на образование е по-труден, отколкото на момчето. Резултатите в тази част на изследването подсилват още повече правдоподобността на изводите, които направихме след табл.1 за разпределението на първопроходците по пол.

Разпределенията по образование за ИЛ от обкръжението на първопроходца са приведени в табл.55. Тези разпределения са различни от разпределенията по същия признак на първопроходците, което е и очаквано. Разпределенията за двета пола са статистически неразличими. Основната част са със средно образование. Малко над една пета са с висше образование, но не отговарят на приетото определение за първопроходец и сами са пожелали да попълнят анкетата за близкото обкръжение. Със статистически равни дялове са лицата от двета пола с основно образование.

Таблица 84. Образователна структура на етническите групи към 01.03.2001 г. (НСИ)⁵

Образователна степен Етническа група	Висше	Средно	Основно	Начално и по-ниско (вкл. не-грамотни)	Общо
Българи	16.1	41.8	25.7	16.3	100.0
Турци	1.8	18.2	42.1	37.9	100.0
Роми	0.2	4.6	32.2	63.0	100.0

Лицата от близкото обкръжение по ред причини са останали в родните си места, а голяма част от тях са с относително устойчив социален статус. Статистическите данни за образователното им равнище определено са по-ниски от тези за първопроходеца, но сравнено с познатите сходни средни показатели за ромската общност от последното преброяване на населението у нас през 2001 г., са значително по-високи. От таблица 84, отразяваща образователната структура на етническите групи

⁵ НСИ, Население към 1.03.2003 г. по етническа група и местоживееще. Заявление за предоставяне на статистическа информация № 94-00-116/31.03.2003 г.